

VIA CRUCIS AMB JOAN PAU II
Camí de la conversió ecològica

Al llarg del seu pontificat, en la seva predicació i ensenyament, Sant Joan Pau II va posar èmfasi en la gravetat de la crisi ambiental i la necessitat urgent que l'Església respongués a les seves dimensions morals i espirituals. Va dir que "cal fomentar i donar suport a la *conversió ecològica*, la qual ha fet la humanitat més sensible a la catàstrofe que s'acosta". Per al difunt Sant Pare, "la temporada penitencial de la Quaresma ofereix una profunda lliçó per respectar l'ambient". És amb aquest esperit que us presentem aquest Via Crucis amb Joan Pau II.

La Xarxa d'Acció Franciscana (www.franciscanaction.org) va editar aquestes estacions del *via crucis*, elaborades pel P. Jacek Orzechowski, OFM. Les citacions de reflexió provenen d'un manuscrit: *La crisi ecològica és una crisi moral: el papa Joan Pau II i la responsabilitat ambiental*. El devem a Frederick W. Krueger, que va recopilar i editar les cites completes de Joan Pau II sobre l'imperatiu moral i espiritual de la conversió ecològica.

Ha fet la versió catalana. En aquest cas les cites bíbliques provenen de la Bíblia Catalana Interconfessional.

Podeu trobar informació sobre aquest projecte, que impulsa Justícia i Pau, a l'adreça www.justiciapau.org/ecoparroquies

Primera estació: Jesús és condemnat a mort

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *La terra decau esllanguida, el món es marfon i decau, els cims de la terra llanguixen. La gent ha profanat la terra on habita: ha desobeït les lleis, ha violat els preceptes, ha trencat l'aliança eterna. Per això la maledicció devora la terra, i els seus habitants en porten la pena; per això minven els qui l'habiten, ja hi queda poca gent. (Is 24, 4-6)*

Reflexió: “L’home, sobretot en els nostres temps, ha devastat les planes i les valls boscoses, ha contaminat les aigües, ha desfigurat l’hàbitat de la terra, ha convertit l’aire en irrespirable, ha pertorbat els sistemes hidrogeològics i atmosfèrics, ha convertit les àrees luxoses en deserts i ha emprès formes d’industrialització sense restriccions, degradant aquell "llit de flors" que és la Terra, casa nostra (Joan Pau II. Audiència general 17/01/2001)

Pregària: Déu meu, confessem que hem caigut en la temptació de creure que podem tenir-ho tot i que hem de tenir-ho tot: més ingressos i comoditat, més consum d’energia, cases i cotxes més i més grans... La nostra addicció a l’abundància consumista està arrasant la resta de criatures i ecosistemes d’aquesta nostra casa comuna i condemnant les generacions futures. Perdona’ns, Oh Creador Diví, pel mal que hem fet i pel bé que no hem sabut fer. Amen.

Segona estació: Jesús carrega la creu

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplejà i va trobar el passatge on hi ha escrit: “L’Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m’ha ungit. M’ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l’any de gràcia del Senyor. Després plegà el volum, el retornà a l’ajudant de la sinagoga i es va asseure. Tots els qui eren a la sinagoga tenien els ulls posats en ell. Aleshores començà dient-los: Avui es compleix aquesta escriptura que acabeu d’escoltar. (Lc 4, 17-21)*

Reflexió: “Tothom està convidat a exercir el seu paper per assolir un desenvolupament humà en pau, a fi i efecte de salvaguardar la natura i el món que ens envolta ... Vull apel·lar amb senzillesa i humilitat a tothom, a tots els homes i dones sense excepció. Vull demanar-los que estiguin convençuts de la gravetat del moment present i de la responsabilitat individual de cadascú, i que passin a l’acció amb tots els mitjans: l’estil de vida individual i familiar, l’ús dels recursos, les activitats que duen a terme, la contribució a les decisions econòmiques i polítiques i el compromís personal en l’acció nacional i internacional.” (Joan Pau II. Audiència general 17/01/2001)

Pregària: Déu de la justícia, el vostre fill es va identificar amb les alegries i les esperances, la pena i l’angoixa de la gent del seu temps. Enfortiu els vostres deixebles, els deixebles de Jesucrist, per carregar la creu de les responsabilitats que tenim com a cercadors de justícia i com a guardians de la vostra creació.

Tercera estació: Jesús cau per primera vegada

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Les terres no es poden vendre definitivament, perquè tot el país és meu, i per a mi vosaltres no sou més que uns immigrants i uns forasters. Per això, de totes les terres del vostre patrimoni, en mantindreu el dret de rescat.*
(Lv 25, 23-24)

Reflexió: "Una de les més grans injustícies del món contemporani consisteix precisament en això: que els que tenen molt són relativament pocs i els que no tenen gairebé res són molts. És la injustícia de la mala distribució dels béns i serveis destinats originalment a tothom."
(*Sollicitudo Rei Socialis*, no. 28, 1988)

Pregària: "Déu nostre, amb quina freqüència hem fet que el Crist viu ensopegui i caigui. Ho fem cada cop que consentim lleis injustes. Com que hi ha centenars de milions de persones desesperadament pobres a qui s'estan negant els seus drets humans bàsics i fins i tot la vida mateixa, tota l'estructura de la teva creació comença a esfondrar-se. Enfortiu el nostre compromís baptismal per esforçar-nos a superar qualsevol forma d'explotació i opressió. Que el vostre Regne vingui, Senyor, on mesurem la riquesa segons la nostra capacitat de prescindir i el nivell de confort segons la nostra disposició a sacrificar-nos. Amén.

Quarta estació: Jesús troba Maria, la seva mare

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Com una mare consola el seu fill, jo també us consolaré.*
(Is 66, 13)

Reflexió: "En contacte amb la creació, hom pot comprendre millor els valors eterns sobre els quals es construeix la vida. Aquests són, entre d'altres, valors de bellesa i veritat, de senzillesa i amor, de fidelitat i solidaritat".
(*Observacions en la presentació del Premi Mediambiental a Costa Rica, 1991*)

Pregària: "Déu nostre, quantes persones d'aquest món caminen per un *via crucis* de polítiques injustes, violència, pobresa i fam...! En aquest camí, la nostra Mare Terra també pateix. Igual que Jesús va ser reconfortat en trobar-se amb la seva mare, també nosaltres podem ser consolats, enfortits i recarregats del vostre amor fidel, en trobar-nos amb la Mare Terra, en entrar en contacte amb la meravella de la creació. Que la creació engendri en nosaltres una compassió i una solidaritat creixents amb tota la comunitat de vida que compartim aquesta llar.

Cinquena estació: El Cirineu porta la creu de Jesús

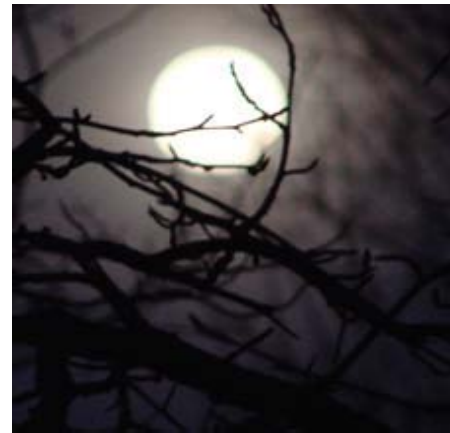
- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *El rei els respondrà: us ho asseguro, tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu. (Mt, 25, 40)*

Reflexió: “Hi ha una amenaça creixent per al medi ambient, per a la vegetació, els animals, l'aigua i l'aire. La Sagrada Escripura ens proporciona la imatge de Caïn que es desentén de la seva responsabilitat: “Que potser sóc el guardià del meu germà?”. La Bíblia situa la persona humana com a guardiana dels seus germans i de la creació que li ha estat encomanada”

(Discurs als educadors en ciències, art i periodisme. Salzburg, Juny 1988)

Pregària: Oh Déu de la compassió, ajuda'ns a reconèixer que som els guardians dels nostres germans i germanes. Igual que Simó de Cirene va ajudar Jesús a portar la seva creu, també nosaltres podem treballar per alleujar el patiment de tots aquells aclaparats per la feixuga creu d'injustícia i violència que es comet contra ells i contra la resta del planeta. Amén.

Sisena estació: Verònica eixuga la cara de Jesús

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Jo només et coneixia d'oïda, però ara t'he vist amb els meus ulls. Per això ara em retracto, penedit sobre la pols i la cendra. (Jb, 42, 5-6)*

Reflexió: “Avui hi ha una gran necessitat d'alentir el ritme de vegades agitador dels nostres dies. El contacte amb la natura, amb la seva bellesa i la seva pau, ens dona noves forces i ens restaura. No obstant això, mentre els ulls contempen la meravella del cosmos, també cal mirar-nos a nosaltres mateixos, a les profunditats del nostre cor, al centre del nostre ésser on ens trobem cara a cara amb la nostra consciència.”
(Angelus, muntanyes de l'Apení italià, 1993)

Pregària: Déu nostre, veiem reflectida la cara del vostre Fill en tots els homes i dones i en tot l'univers creat a través d'Ell i per a Ell. I, tanmateix, el nostre pecat humà i els desitjos distorsionats han embrutit aquesta imatge divina. Preguem que ens doneu uns nous ulls per adquirir una visió més profunda, per veure el món com el veieu Vós. Que les nostres obres de caritat i justícia, contemplació i santedat personal serveixin per eixugar el rostre cruent i ferit de Crist al nostre món actual i perquè els altres puguin albirar amb els seus propis ulls un besllum de la glòria de Déu. Amén.

Setena estació:

Jesús cau per segona vegada

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Ai dels qui, a costa dels veïns, engrandeixen les cases i els camps! Aviat no quedarà lloc per a ningú, habitareu sols en el país. (Is, 5, 8)*

Reflexió: "En el seu desig de tenir i de gaudir més que no pas de ser i de créixer, l'home consumeix els recursos de la Terra i la seva pròpia vida d'una manera desmesurada i desordenada". (*Centesimus Annus, no. 37, 1981*)

Pregària: Senyor, Vós caieu a terra aixafat per les forces de l'avarícia, el consumisme desenfrenat i la política sense ànima. Ajudeu-nos a reconèixer-vos en aquells que suporten la càrrega feixuga de polítiques públiques injustes. Que no ens quedem al marge de la lluita per un futur més just i sostenible. Amén.

Vuitena estació:

Jesús consola les dones

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Avui prenc el cel i la terra com a testimonis contra vosaltres: et proposo d'escollir entre la vida i la mort, entre la benedicció i la maledicció. Tu escull la vida i viuràs, tu i la teva descendència. (Dt, 30, 19)*

Reflexió: "Avui, el conflicte es troba entre una cultura que afirma, aprecia i celebra el do de la vida, i una cultura que busca excloure dels límits de protecció legal grups sencers d'éssers humans: els nadons, els malalts terminals, els minusvàlids i altres perfils considerats "inútils". [...] Escollir la vida implica rebutjar tota forma de violència: la violència de la pobresa i la fam que oprimeix tants éssers humans, la violència dels conflictes armats i la violència dels danys sense sentit al medi natural."

(Homilia, St. Louis, Missouri, 27 de gener de 1999)

Pregària: Déu nostre, prou que ens lamentem quan veiem Crist que pateix en els pobres i que abraça el dolor de tota la creació de Déu. Tot i així, com les dones de Jerusalem, potser hauríem de plorar també pels nostres fills que hauran d'aguantar el pitjor de la destrucció ambiental global. Que les nostres llàgrimes de penediment purifiquin la nostra vista i puguem així posicionar-nos a favor de la vida per als nostres fills, néts i per a totes les criatures de Déu. Amén.

Novena estació: Jesús cau per tercera vegada

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Diuen als vidents: «No tingueu més visions», i als profetes: «Guardeu-vos les veritats, expliqueu-nos coses plaents, profetitzeu fantasies, abandoneu el camí dret, desvieu-vos de la bona ruta i traieu-nos del davant el Déu sant d'Israel.» (Is, 5, 8)*

Reflexió: “La manca d’interès en la política per part de tanta gent posa de manifest la seva sensació d’impotència en la lluita pel bé.”
(Homilia, Dia Mundial de la Joventut, Czestochowa,)

Pregària: Senyor, ens heu dotat de la vostra intel·ligència, saviesa i poder. Ens heu cridat a esdevenir líders per al bé de tota la vostra creació. Tanmateix, moltes vegades no estem a l’alçada a l’hora de respondre a aquesta crida. Quan apartem la nostra atenció de la veritat i la justícia i l’enfoquem en menuderies sense importància, us fem caure de nou. Perdoneu-nos i renoveu en nosaltres un compromís amb Vós, Creador, Redemptor i Santificador. Amén.

Desena estació: Jesús és despul·lat dels vestits

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Era menyspreat, rebuig entre els homes, home fet al dolor i acostumat a la malaltia. Semblant a aquells que ens repugna de mirar, el menyspreàvem i el teníem per no res. (Is, 53, 3)*

Reflexió: “A tot el món, veiem els resultats de l’exploració que destrueix tantíssim i no té en compte les generacions futures. Protegir els boscos del món; aturar la desertització i l’erosió; evitar la propagació de substàncies tòxiques perjudicials per a l’home, els animals i les plantes; protegir l’atmosfera... Tot això només es pot aconseguir mitjançant una cooperació activa i sàvia, sense fronteres ni jocs polítics de poder”
(Conferència de premsa, Antananarivo, Madagascar)

Pregària: Bon Déu, massa sovint la vida humana i la resta de la vostra creació es despullen de la integritat, la bellesa i la dignitat amb la qual els heu dotat. Això passa just davant dels nostres ulls, però no ho reconeixem com a part del Calvari de Crist. Igual que els soldats romans llancen daus per la seva túnica, nosaltres podríem ser còmplices de la vostra passió quan, buscant un guany a curt termini, destruïm ni més ni menys que el teixit ecològic del planeta. Toca els nostres cors perquè reconeguem el mal que estem fent i això ens impulsi a canviar de rumb. Amén.

Onzena estació:

Jesús és clavat a la creu

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Abocaré sobre el casal de David i sobre els habitants de Jerusalem un esperit penedit i suplicant. Llavors em miraran a mi, aquell que han traspassat, ploraran com es plora la mort d'un fill únic, faran dol com per la mort del primer fill. (Za 12, 10)*

Reflexió: "El respecte per la vida i per la dignitat de la persona humana s'estén també a la resta de la creació, que està cridada a unir-se a l'home per lloar Déu" (*Missatge del XXIII Dia Mundial de la Pau, 1990*)

Pregària: Déu d'infinita clemència, el vostre Fill us parlava de nosaltres quan va exclamar: "Pare, perdoneu-los, perquè no saben el que fan". El nostre menyspreu cap a la dignitat intrínseca de tota la vida humana; la nostra poca consciència del destí sagrat i meravellós de tota la creació; els nostres models de progrés desencaminats, són els claus amb els quals avui et crucifiquem. Que les nostres llàgrimes de penediment ens despertin de nou i ens retornin a la vostra inesgotable presència, en la qual totes les coses viuen, es mouen i són. Amén

Dotzena estació:

Jesús mort a la creu

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Ell, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no res: prengué la condició d'esclau es féu semblant als homes. Tingut per un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a la mort, i una mort de creu. (Fl, 2, 6-8)*

Reflexió: "És evident que la solució adequada no rau simplement en el fet de fer una millor gestió o un ús més racional dels recursos terrestres... Més aviat hem d'anar a la font del problema i enfrontar-nos a la profunda crisi moral de manera integral. La destrucció del medi ambient n'és només una faceta preocupant." (*Missatge per al XXIII Dia Mundial de la Pau, 1990*)

Pregària: Déu de la compassió, vós que abraceu i manteniu a prop del vostre cor tots els patiments humans i els afanys de la terra, mantingueu-nos en la vostra misericòrdia. Doneu-nos coratge per acceptar la nostra vulnerabilitat i les nostres creus personals. I allibereu-nos de la por als canvis que comporta la conversió ecològica, a la qual ens crideu a cadascú de nosaltres, a la nostra societat i a les seves institucions. Amén.

Tretzena estació: Jesús és davallat de la creu

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Déu volgué que residís en ell tota la plenitud. Déu volgué reconciliar-ho tot per ell i destinar-ho a ell, posant la pau en tot el que hi ha, tant a la terra com al cel, per la sang de la creu de Jesucrist. (Col 1, 19 -20)*

Reflexió: “Avui, alguns catòlics tenen la temptació de desanimar-se o desil·lusionar-se. Tenen la temptació d’increpar el Senyor: per què no interveuen quan la violència amenaça el vostre poble? Per què deixeu que vegem la ruïna i la misèria? Per què permeteu el mal? La nostra confiança pot trontollar, podem perdre la paciència amb Déu. Observant el drama de la història, podríem valorar que la dependència en Déu ens ha afeixugat més que no pas alliberat. Nosaltres també podem ‘endurir el nostre cor’. Benvolguts germans i germanes en Crist: l’obertura al Senyor –la voluntat de deixar que transformi les nostres vides – hauria de provocar una renovada vitalitat, espiritual i missionera. Jesucrist és la resposta a la pregunta que planteja tota vida humana.” *(Homilia, Oriole Park a Camden Yard)*

Pregària: Déu nostre, que feu noves totes les coses, ajudeu-nos a aferrar-nos a la nostra fe, esperança i amor quan ens sentim desbordats i desanimats per l’intimidant repte de la crisi ecològica. Envigoriu el nostre coratge i feu-nos servir com a instruments de la reconciliació i de la pau que desitgeu per a tota la vostra creació. Amén.

Catorzena estació: Jesús és posat al sepulcre

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Lectura: *Perquè la creació espera amb impaciència que la glòria dels fills de Déu es reveli plenament: la creació es troba sotmesa al fracàs, no de grat, sinó perquè algú l’hi ha sotmès, però manté l’esperança que també la creació serà alliberada de l’esclavatge de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu. (Rm 8, 19-21)*

Reflexió: “Un enorme repte al qual hem de fer front com a família humana és utilitzar els recursos terrestres amb prudència i responsabilitat, és a dir, respectant els límits als quals estan indefectiblement sotmesos. Fer-ho és respectar la voluntat del Creador.” *(Homilia, Islàndia, 4 de juny de 1989)*

Pregària: Déu gentil, per a qui res no és impossible, ajudeu la vostra Església a ser-vos fidel enmig de les adversitats. Concediu-nos el poder necessari per portar a terme el vostre somni de justícia, pau i harmonia per a tota la vostra creació i feu-nos profetes d’esperança en el món.

Lectura: *Després vaig veure un cel nou i una terra nova. El cel i la terra d'abans havien desaparegut, i de mar ja no n'hi havia. Llavors vaig veure baixar del cel, venint de Déu, la ciutat santa, la nova Jerusalem, abillada com una núvia que s'engalana per al seu espòs. I vaig sentir una veu forta que proclamava des del tron:*

- *Aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes. Ells seran el seu poble i el seu Déu serà "Déu que és amb ells". Eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls, i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment. Perquè les coses d'abans han passat.*

I el qui seu al tron va afirmar:

- *Jo faig que tot sigui nou.*

(Ap, 21, 1-5)

Quinzena estació: Jesús és ressuscitat

- ❖ Us adorem, Senyor, i us beneïm.
- ❖ Que, per la vostra Santa Creu, heu redimit el món.

Reflexió: “En aquesta harmonia redescoberta amb la natura i amb la resta de la humanitat, els homes i les dones tornen a caminar al jardí de la creació, procurant que els béns de la Terra estiguin a l’abast de tothom i no només d’uns pocs privilegiats, tal com la justícia bíblica suggereix.”

(Públic general, 17 de gener de 2001)

“Els catòlics teniu una gran tradició de generositat espiritual, indústria, simplicitat i sacrifici i no podeu passar per alt la crida actual per un nou entusiasme i una nova determinació. És en aquesta alegre senzillesa d’una vida inspirada en l’evangeli i és en l’esperit evangèlic de compartir amb tota la fraternitat on trobareu el millor remei a la crítica amarga, al dubte paralitzant i a la temptació de guanyar diners com a principal mitjà i, encara més, com a autèntica mesura de progrés.”

(Homilia al Yankee Stadium, Nova York, 2 d'octubre de 1979)

Pregària: Us lloem i us donem gràcies, Déu totpoderós, perquè Jesucrist veritablement ha ressuscitat. Que fem revifar els dons que hem rebut, conscients que no ens heu donat un esperit de covardia, sinó un de fortalesa, d’amor i de seny (2 Tim 1, 7). Que, com a Cos de Crist que som, assumim la seva missió, guarint i santificant aquest món per tal que “Déu sigui tot en tots” (1 Cor 15:28). Amén.